

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl/contact

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2025-869600816
DOS-2024-0005462

Uw kenmerk

Bijlagen
1

Ministerie van Klimaat en Groene Groei
T.a.v. Drs. S.Th.M. Hermans
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Onderwerp

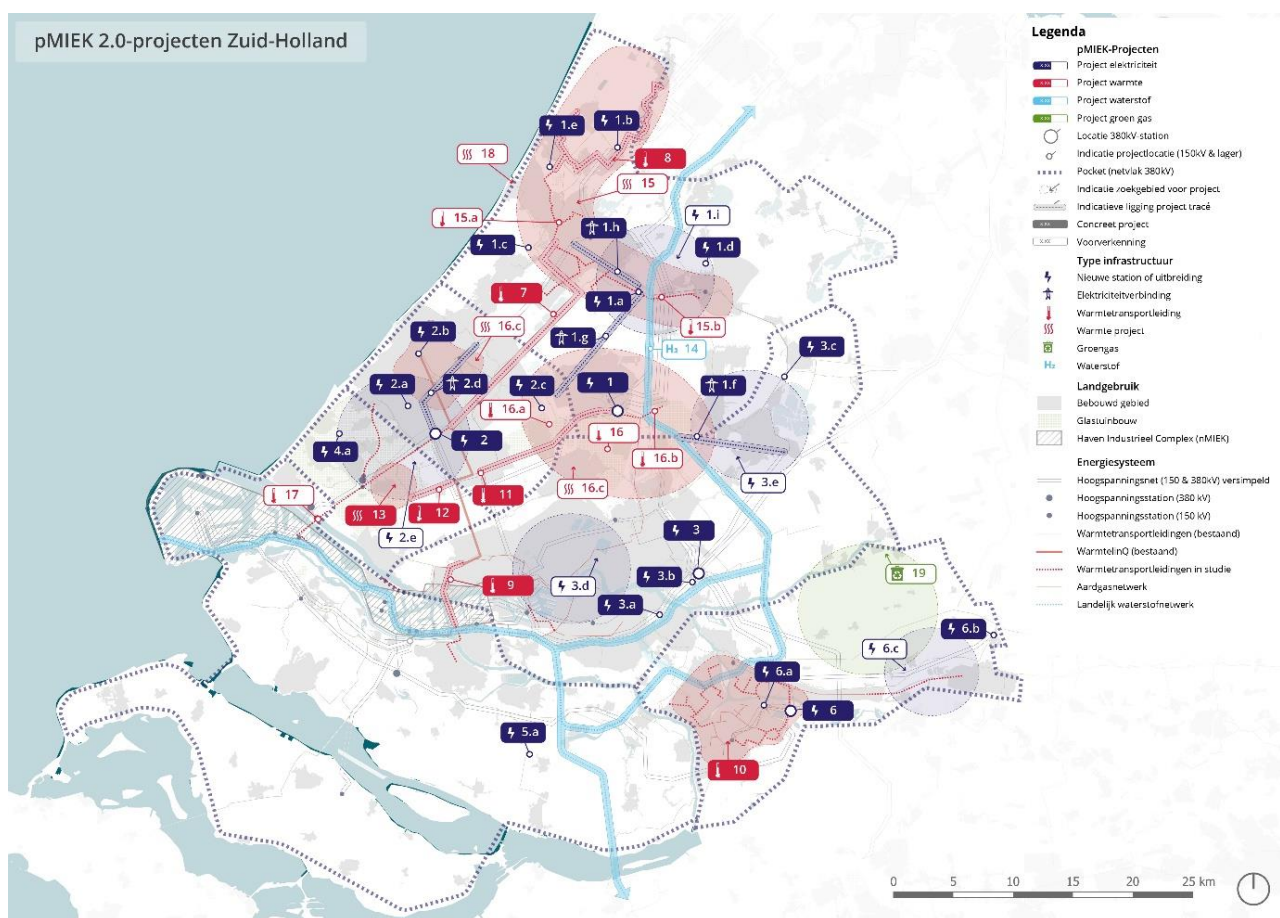
Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat Zuid-Holland 2.0

Geachte mevrouw Hermans,

Bijgevoegd ontvangt u het tweede vastgestelde provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat Zuid-Holland (pMIEK 2.0) als product van het integraal programmeren van de (regionale) energie-infrastructuur.

Het pMIEK 2.0 bouwt voort op de inzichten en kennis uit het pMIEK 1.0. Voor de totstandkoming van het pMIEK Zuid-Holland 2.0 is het proces van integraal programmeren gevolgd (opgesteld door het landelijke samenwerkingsprogramma Integraal Programmeren) in nauwe samenwerking met de netbeheerders TenneT, Liander, Stedin, en Westland Infra. Gemeenten, RES-regio's, waterschappen, GasUnie en relevante koepel- en brancheorganisaties zijn betrokken middels ambtelijke werksessie en consultatierondes. Bij deze tweede cyclus van het integraal programmeren zijn ook de ervaringen en geleerde lessen bij het opstellen van het pMIEK 1.0 én de ervaringen met het monitoren en sturen op de pMIEK 1.0 projecten in de Energieraad Zuid-Holland meegenomen. Dit heeft ertoe geleid dat de pMIEK 1.0 projecten opnieuw zijn afgewogen op basis van het aangepaste afwegingskader. Voor de elektriciteitsprojecten is de samenhang tussen projecten op verschillende netvlakken inzichtelijk gemaakt in de projectenlijst door elektriciteitsstations te clusteren die vallen binnen het verzorgingsgebied (pocket) van een 380kV station.

Inmiddels is ook in Zuid-Holland, als laatste provincie, vrijwel overal de grens bereikt voor grootverbruikers van elektriciteit door nieuwe knelpunten op het netwerk van TenneT en van Stedin en Liander. Dit heeft grote impact op bedrijven die hun verduurzamings- en investeringsplannen zien vertragen of stil vallen met sterke afname van hun concurrentievermogen tot gevolg. Er is reeds een oproep gedaan aan het kabinet door gedeputeerde Weverling om snel maatregelen te nemen ter bescherming van de Nederlandse industrie. Dit maakt de voorgestelde concrete pMIEK elektriciteitsprojecten op 380kV netwerk zeer urgent en prioritair voor gezamenlijke sturing in de Energieraad Zuid-Holland. Gezamenlijk met mogelijkheden die geboden worden vanuit het Landelijk Actieprogramma Netcongestie, hopen we tot een versnelling van deze projecten te komen. De schaarse ruimte in de provincie vormt daarbij een belangrijke uitdaging evenals vergunningverlening voor stikstofuitstoot tijdens de bouw van energie-infrastructuur. Bij ingebruikname draagt energie-infrastructuur juist bij aan minder stikstofuitstoot.

Figuur 1: Overzicht concrete en verkenningprojecten in pMIEK 2.0.

1.	Station Bleiswijk (380kV)	5.a	Hoeksche Waard 150/50kV station
1.a	Hazerswoude-Rijndijk 150/10kV station	6.	Crayestein (380kV)
1.b	Sassenheim 150/10kV station	6.a	Dordrecht-Merwedehaven 150/50 kV station
1.c	Valkenburg 50/10kV station	6.b	Arkel 150/50 kV station
1.d	Alphen Noord-West 50kV-station	6.c	0-1 additioneel hoogspanningsstation*
1.e	Noordwijk 50/10kV	7.	WarmtelinQ Rijswijk-Leiden
1.f	Zevenhuizen-Gouda 150 kV-verbinding	8.	Collectieve warmte Bollenstreek / Aardwarmte Rijnland als onderdeel van (15)
1.g	Hazerswoude-Rijndijk (150kV) inlossen in Zoetermeer-Alphen a/d Rijn (150kV)	9.	WarmtelinQ Vondelingenplaat-Vlaardingen
1.h	Leiden-Hazerswoude-Rijndijk realiseren derde circuit (150kV)	10.	Regionaal warmtesysteem Drechtsteden
1.i	1-3 additionele hoogspanningsstations*	11.	WarmtelinQ aftakking Delft-Oostland als onderdeel van regionaal verbonden warmtenet Oostland (16)
2.	Wateringen (380kV)	12.	WarmtelinQ aftakking Delft-Westland
2.a	Den Haag HVS Escamp 150/21 kV-station	13.	Aardwarmte Delfland
2.b	Den Haag HVS Centrale 150/25 kV- station	14.	Verkenningen locaties aftakkingen waterstof op basis van provinciale waterstofstrategie
2.c	HVS Pijnacker-Nootdorp 150/21kV station	15.	Regionaal verbonden warmtenet Holland Rijnland
2.d	Netversterking Voorburg-Wateringen-Rijswijk (150kV)	15.a	Warmte Leidse Regio
2.e	1-2 additionele hoogspanningsstations*	15.b	Aftakking WarmtelinQ Leiden naar Alphen a/d Rijn
3.	Krimpen a/d IJssel (380kV)	16.	Regionaal verbonden warmtenet Oostland
3.a	Ridderkerk-Bolnes 150/50kV station	16.a	Onderdeel Ypenburg-Noukoop/Kleijhoogt
3.b	Krimpen-Langeland 150/50kV station	16.b	Onderdeel Bleiswijk Zuidplas/Waddinxveen
3.c	Reeuwijk 50/10kV station	16.c	Mogelijkheden voor hoge-temperatuur opslag (HTO)
3.d	1 additioneel hoogspanningsstation*	17.	Warmtetransportnetwerk Maasvlakte – Westland
3.e	1 additioneel hoogspanningsstation*	18.	Benodigde elektriciteitsinfrastructuur om warmtenetten te operationaliseren op korte en lange termijn
4.a	's Gravenzande 20kV station	19.	Mogelijkheden voor groen gas infrastructuur in Alblasserwaard

* Betreft Strategisch ruimtelijke verkenning voor het equivalent 150 kV-stations van het genoemde aantal

Het pMIEK Zuid-Holland 2.0 bestaat uit drie type projecten: concrete pMIEK-projecten, verkenningsprojecten, en een onderzoeks- & actieagenda. De concrete en verkenningsprojecten zijn weergegeven in figuur 1. In het pMIEK 2.0 zijn een aantal keuzes voor 2050 in het energiesysteem verkend en kwantitatief uitgewerkt. Dit heeft geleid tot een betere onderbouwing van de benodigde elektriciteitsinfrastructuur in de lijst van voorverkenningprojecten én inzichten in de consequenties van keuzes op de energie-infrastructuur en diverse maatschappelijke thema's. Zie voor meer details hoofdstuk 3 en 4.

Opvolging van het pMIEK 2.0 is belegd in de Energieraad Zuid-Holland. De provincie Zuid-Holland zal na vaststelling van het pMIEK 2.0, samen met betrokken netbeheerders, het pMIEK-uitvoeringsprogramma actualiseren. Het uitvoeringsprogramma betreft afspraken met drie doelen: 1) zorgen dat het huidige pMIEK tot stand komt, 2) dat er vooruit wordt gewerkt naar het volgende pMIEK, en 3) werken aan het beter benutten en acties om vergaande verzwaring van het elektriciteitsnet te voorkomen.

Een aantal zaken willen wij graag toelichten:

- Het warmtesysteem Zuid-Holland heeft een nationale MIEK (nMIEK) status toegekend gekregen en deze is verlengd voor de komende 2 jaar. De warmte-infrastructuur projecten zijn geen onderdeel van het nMIEK-project en zijn daarom opgenomen in het pMIEK Zuid-Holland. Samen met de programmamanager zal een governance structuur uitgewerkt worden met daarin uitgewerkt wat de Energieraad Zuid-Holland kan bijdragen om de warmte-infrastructuur projecten te realiseren in samenhang met de voorgestelde clusteraanpak.
- In het energiesysteem Zuid-Holland voorziet de provincie Zuid-Holland een hoog aandeel warmtenetten om invulling te geven aan de warmtevraag in de gebouwde omgeving. De provincie ziet het belang van de ontwikkeling van warmtenetten en het effect dat warmtenetten kunnen hebben op de (ruimtelijke) impact van elektriciteitsinfrastructuur en een robuust energiesysteem. Warmtenetten en warmtebronnen ontlasten het elektriciteitsnet, maar voor de aanleg van warmtenetten is een elektriciteitsaansluiting noodzakelijk. Dit is reeds geagendeerd en besproken met de ACM. Ook gaan we graag met u in gesprek hoe de huidige netcongestie de ontwikkeling van warmtenetten niet hoeft te vertragen.
- Het is noodzakelijk om op korte termijn maatregelen te treffen om de huidige netcongestie te verlichten om te voorkomen dat de verduurzamingsopgave en investeringsbeslissingen bij bedrijven vertragen of stil komen te liggen en het onaantrekkelijk wordt voor bedrijven zich hier nog langer te vestigen. Naast het realiseren van extra elektriciteitsstations en kabelverbindingen en de ontwikkeling van warmtenetten, zijn de ontwikkelingen van energiehub's, energieopslag mogelijkheden (op de juiste locaties) en lokale energie-opwek hard nodig om het bestaande energienet beter en slimmer te benutten. We kijken daarbij uit naar de vaststelling van het ontwerpbesluit windturbines leefomgeving, waarvoor het IPO ook een zienswijze heeft aangeleverd.
- Tijdens het opstellen van het pMIEK 2.0 is samen met uw organisatie gewerkt aan de ontwikkeling van de 'pMIEK-tool' om te ondersteunen bij het integraal programmeren. De tool maakt het mogelijk om op gemeente niveau te variëren met aannames met betrekking tot onder andere sectorale ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid; verduurzamingsopties, zoals aandeel warmtepompen en opwek, uit wind en zon. Met de tool is beoogd om vervolgens inzichtelijk te maken wat de impact van de verschillende aannames is op de energie-infrastructuur. Graag gaan we in gesprek over hoe we de tool verder kunnen ontwikkelen en voorzien van de beoogde functionaliteit.

- In pMIEK 2.0 is tevens een verdieping gedaan op "lokaal optimaliseren", het lokaal vraag- en aanbod van energie in balans te brengen. Eerste resultaten geven aan dat aanzienlijke reductie van pieken mogelijk is. Bij een volgende iteratie programmeren van het energiesysteem werken we dit graag nader uit;
- Binnen IPO verband zijn met het Rijk afspraken gemaakt over inzet en middelen voor het pMIEK. We zijn blij met de financiële bijdrage die voor 2024 en 2025 via de CDOKE uitgekeerd wordt. Deze wordt ingezet voor het pMIEK proces en benut voor extra inzet op aanpak netcongestie. Graag bespreken we hoe hier vervolg aan te geven voor 2027 en verder.

In de bijlage treft u ons pMIEK 2.0 aan. Wij gaan graag met u in gesprek om de opgedane kennis en uitdagingen die het proces kent toe te lichten.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer (DOS-2024-0005462) te vermelden.
Meer informatie www.zuid-holland.nl/contact

Bijlagen

1. Rapport pMIEK Zuid-Holland 2.0